

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра «Іноземна філологія та переклад»

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан гуманітарного факультету
Микола ДЄДКОВ
» _____ 2024 року

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

OK8 Практичний курс другої іноземної мови (німецької)

(шифр за відповідною освітньою програмою та назва навчальної дисципліни)

освітня програма (спеціалізація) «Германські мови та літератури (переклад
включно), перша – англійська»

спеціальність _____ 035 Філологія

галузі знань _____ 03 Гуманітарні науки

ступінь вищої освіти _____ бакалавр

2024 рік

програма з дисципліни «Практичний курс другої іноземної мови (німецької)»
спеціальності 035 Філологія,
освітня програма (спеціалізація) «Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська»

Розробники: Лілія ХОМЯК, викладачка кафедри «Іноземна філологія та переклад»

Програма погоджена:

В.о. завідувачки кафедри
«Іноземна філологія та переклад»

Наталія ЖУКОВА
_____ 2024

Гарант освітньої програми

Кирил ТАРАСЕНКО

_____ 2024

Схвалено науково-методичною комісією гуманітарного факультету
(найменування факультету)

Протокол від «21» серпня 2024 року № 1

Голова науково-методичної комісії

Микола ДЄДКОВ
_____ 2024

1. Опис навчальної дисципліни

Загальна характеристика

Обов'язковий освітній компонент	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	03 «Гуманітарні науки»
Спеціальність	035 Філологія
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів	12	
Модулів	2	2
Змістових модулів	4	4
Семестр	3/4	3/4
Загальна кількість годин	180/180	
з них аудиторних:	60/60	14/14
<i>лекції</i>	-	-
<i>практичні</i>	60/60	14/14
<i>лабораторні</i>	-	-
<i>семінарські</i>	-	-
з них самостійної роботи:	120/120	166/166
Занять на тиждень	4	7
Індивідуальні завдання		
Форма контролю	іспит/іспит	
Курсова робота (проект) (загальний обсяг)	-	

2. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «**Практичний курс другої іноземної мови (німецької)**» є формування іншомовної компетентності в усіх видах мовленнєвої діяльності: аудіювання, говоріння, читання та письмо. Програма дисципліни «**Практичний курс другої іноземної мови (німецької)**» враховує сучасні тенденції у вивченні та викладанні мов і базується на таких принципах: інтернаціоналізм; демократія та рівні права; новизна; прозорість та гнучкість; варіативність; інтегроване вивчення дисципліни; студентоцентрикований підхід; диференційний підхід; комунікативна спрямованість; формування компетентностей через діяльнісний підхід.

3. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями навчальної дисципліни є сформувати у студентів уміння та навички аудіювання, монологічного, діалогічного та писемного мовлення, детального та оглядового читання художньої й країнознавчої літератури, навчити вести бесіду за змістом прочитаного та прослуханого тексту, а саме:

- розуміти основні ідеї та розпізнавати відповідну інформацію в ході обговорень, дебатів, офіційних доповідей, лекцій, бесід, що за темою пов'язані з навчанням і спеціальністю;
- визначати позицію і точку зору мовця, розумітися в усному та письмовому спілкуванні з друзями, незнайомцями, колегами, працедавцями і з людьми різного віку і соціального статусу, маючи при цьому різні наміри спілкування;
- поводитися адекватно у типових світських, академічних професійних ситуаціях (напр., у засіданнях, перервах на каву, вечірках);
- пристосовуватися до змін, які зазвичай трапляються під час бесіди і стосуються її напрямку, стилю;
- продукувати чіткий, детальний монолог з широкого кола тем, пов'язаних з навчанням і спеціальністю, користуватися базовими засобами зв'язку для поєднання висловлювань у чіткий, логічно об'єднаний дискурс;
- розуміти тексти, пов'язані з навчанням та спеціальністю, з підручників та художніх текстів, розуміти намір автора тексту і комунікативні наслідки висловлювання;
- мати чітке уявлення про географічні, історичні, політичні та культурні особливості країни, мова якої вивчається;
- знаходити конкретну інформацію, пов'язану з процесом або предметом навчання, користуючись для цього бібліотечним каталогом, сторінкою змісту або показником, довідниками, словниками та Інтернетом; робити пошук суттєво важливої Інформації, пов'язаної з навчанням або спеціальністю; прогнозувати інформацію, користуючись для цього "ключами".

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: володіння німецькою мовою на рівні А1.

Постреквізити: володіння німецькою мовою на рівні А2. «Лінгвокраїнознавство». «Практика перекладу з другої іноземної мови (німецької)».

5. Характеристика навчальної дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі освіти повинні розвинути та вдосконалити такі **загальні компетентності**:

ЗК-5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК-9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК-11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

спеціальні компетентності:

СК-1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

СК-6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя

СК-9 Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

СК-10 Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

СК-12. Здатність до організації ділової комунікації.

СК-13. Володіння двома іноземними мовами відповідно до загальноєвропейських стандартів мовної освіти (CEFR): рівень С1 для першої мови (англійська), рівень В2 – для другої мови.

СК-14. Здатність здійснювати двосторонній (усний і письмовий) переклад текстів різного жанру та формату з іноземної мови на рідну та з рідної на іноземну з огляду на коректне використання лексико-граматичних трансформацій.

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН-1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН-2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідні дані з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН-11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ПРН-12 Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН-14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних задач.

ПРН-17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН-22. Знати й розуміти основні перекладознавчі технології та методики для виконання якісного перекладу тексту з іноземної мови на українську і з української на іноземну.

6. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Alltägliches Leben.

Змістовий модуль 1. Mein Alltag: Arbeit, Freizeit und mehr.

Тема 1. Ausbildung und Tätigkeiten.

Тема 2. Hobbys und Freizeit.

Змістовий модуль 2. Geld, Konsum und Berufswelt.

Тема 3. Geld und Konsum.

Тема 4. Arbeit und Beruf.

Модуль 2. Die Welt um uns herum.

Змістовий модуль 3. Reisen und Natur: Mensch und Tier im Fokus.

Тема 5. Urlaub und Reisen.

Тема 6. Tiere und Menschen.

Змістовий модуль 4. Das Leben in moderner Welt.

Тема 7. Wohnen und essen.

Тема 8. Politik und Technik.

7. Орієнтовний розподіл навчального часу

Назви змістових	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма

модулів і тем	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лк	пр	лаб	інд	с.р.		лк	пр	лаб	інд	с.р.
Модуль 1. Alltägliches Leben.												
Змістовий модуль 1. Mein Alltag: Arbeit, Freizeit und mehr.												
Тема 1. Ausbildung und Tätigkeiten.	45		15			30	45		3			42
Тема 2. Hobbys und Freizeit.	45		15			30	45		4			41
Разом за змістовим модулем 1	90		30			60	90		7			83
Змістовий модуль 2. Geld, Konsum und Berufswelt.												
Тема 3. Geld und Konsum.	45		15			30	45		3			42
Тема 4. Arbeit und Beruf.	45		15			30	45		4			41
Разом за змістовим модулем 2	90		30			60	90		7			83
Модуль 2. Die Welt um uns herum.												
Змістовий модуль 3. Reisen und Natur: Mensch und Tier im Fokus.												
Тема 5. Urlaub und Reisen.	45		15			30	45		3			42
Тема 6. Tiere und Menschen.	45		15			30	45		4			41
Разом за змістовим модулем 1	90		30			60	90		7			83
Змістовий модуль 4. Das Leben in moderner Welt.												
Тема 7. Wohnen und essen.		45	15			30	45		3			42
Тема 8. Politik und Technik.		45	15			30	45		4			41

Разом за змістовим модулем 2		90	30			60	90		7			83
Усього годин		360	120			240	360		28			332

8. Види навчальних занять та їх орієнтовний зміст

№ з/п	Тема	Вид занять	Орієнтовний зміст
1	Ausbildung und Tätigkeiten.	<i>практичні</i>	Опрацювання лексики за темою. Читання, усний переклад і переказ відповідних текстів. Грамматика: повторення граматичних часів: Perfekt, Plusquamperfekt. Утворення та вживання граматичного часу: Futurum. Презентація розмовної теми « Arbeit vs. Freizeit ». Виконання письмових вправ (переклад включно). Домашнє читання. Збірка оповідань. Лінгвокраїнознавство. Географічне положення Німеччини. Німецькі федеральні землі. Державний устрій Німеччини, конституція та право.
2	Hobbys und Freizeit.	<i>практичні</i>	Опрацювання лексики за темою. Читання, усний переклад і переказ відповідних текстів Аудіювання. Грамматика: займенники „man” та „es”. Вживання інфінітиву та інфінітивних груп. Відмінювання прикметників. Письмові вправи (переклад включно). Презентація розмовної теми

			<p>«Hobbys und Freizeit». Домашнє читання. Збірка оповідань. Лінгвокраїнознавство. Економіка сучасної Німеччини.</p>
3	Geld und Konsum.	<i>практичні</i>	<p>Опрацювання лексики за темою. Читання, усний переклад і переказ відповідних текстів. Аудіювання. Граматика: ступені порівняння прикметників; конструкції, в яких використовуються ступені порівняння. Виконання письмових вправ (переклад включно). Презентація розмовної теми «Geld und Konsum». Домашнє читання. Збірка оповідань. Лінгвокраїнознавство. Освіта і наука в Німеччині.</p>
4	Arbeit und Beruf.	<i>практичні</i>	<p>Опрацювання лексики за темою. Читання, усний переклад, переказ відповідних текстів. Аудіювання. Граматика: складносурядні речення та їх сполучники. складнопідрядні речення: класифікація, порядок слів. Виконання письмових вправ (переклад включно) Презентація розмовної теми «Arbeit und Beruf». Домашнє читання. Збірка оповідань. Лінгвокраїнознавство. Культурне життя ФРН Сучасна німецька мовна картина: національні варіанти – Австрія, Швейцарія.</p>

5	Urlaub und Reisen.	<i>практичні</i>	<p>Опрацювання лексики за темою. Читання, усний переклад і переказ відповідних текстів. Аудіювання: Грамматика: Інфінітивні конструкції Презентація розмовної теми «Urlaub und Reisen». Виконання письмових вправ (переклад включно). Домашнє читання. Das Mädchen, mit dem die Kinder nicht verkehren durften.</p>
6	Tiere und Menschen.	<i>практичні</i>	<p>Опрацювання лексики за темою. Читання, усний переклад і переказ відповідних текстів. Аудіювання. Грамматика: Розділовий генетив Презентація розмовної теми «Tiere und Menschen». Виконання письмових вправ (переклад включно) Домашнє читання. Das Mädchen, mit dem die Kinder nicht verkehren durften.</p>
7	Wohnen und essen.	<i>практичні</i>	<p>Опрацювання лексики за темою. Читання, усний переклад і усний переказ відповідних текстів. Аудіювання. Грамматика: Partizip 1 Виконання письмових вправ (переклад включно). Презентація розмовної теми «Wohnen und essen». Домашнє читання. Das Mädchen, mit dem die Kinder nicht verkehren durften.</p>

8	Politik und Technik.	<i>практичні</i>	Опрацювання лексики за темою. Читання, переклад і переказ відповідних текстів. Аудіювання. Грамматика: Partizip 2 Виконання письмових вправ (переклад включно). Презентація розмовної теми « Politik und Technik ». Домашнє читання. Das Mädchen, mit dem die Kinder nicht verkehren durften.
---	----------------------	------------------	--

9. Форми та методи контролю

Методами контролю є: усний контроль (усне опитування), письмовий, тестовий контроль, індивідуальне рубіжне контрольне завдання та іспит, а також методи самоконтролю і самооцінки.

10. Критерії оцінювання результатів навчання

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»¹, передбачено такі контрольні заходи: вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи.

Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Практичний курс другої іноземної мови (німецька)» передбачає поточний, рубіжний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Для поточного контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Практичний курс другої іноземної мови (німецької)» враховується:

- систематичність та активність роботи на практичних заняттях;
- виконання обов'язкових завдань самостійної роботи;
- участь в конференціях, конкурсах наукових робіт та інноваційних проєктів, олімпіадах.

Для здобувачів вищої освіти *денної форми навчання* поточний контроль та оцінювання знань здійснюється з урахуванням роботи на практичних заняттях (активність, участь у дискусіях, тощо).

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією під час проведення екзамену і враховуються викладачем при

визначенні результатів рубіжного контролю та підсумкової оцінки з дисципліни.

Рубіжний (модульний, тематичний, календарний) контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувачів вищої освіти. **Семестровий контроль** з дисципліни «Практичний курс другої іноземної мови (німецька)» проводиться у формі екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувачів вищої освіти.

Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється в екзаменаційну відомість є сумою балів за різні види навчальної роботи.

Протягом семестру здобувачі освіти проходять два рубіжних контролі по 2-м змістовим модулям. Здобувачі освіти можуть отримати екзаменаційну оцінку з дисципліни за результатами поточної роботи та рубіжних контролів відповідно.

¹ Положення про організацію освітнього процесу Національного університету «Запорізька політехніка» / Укладачі: В. Грешта та ін. НУ «Запорізька політехніка», 2021. 41 с.

Підсумкова оцінка визначається як сумарна двох контролів за перший та другий змістові модулі та екзаменаційної оцінки.

3 семестр екзамен

Поточне тестування та самостійна робота				Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Модуль 1					
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			
T1	T2	T3	T4		
12	13	12	13	50	100

4 семестр екзамен

Поточне тестування та самостійна робота				Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Модуль 2					
Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4			
T5	T6	T7	T8		
12	13	12	13	50	100

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

Контроль знань здобувачів вищої освіти заочної форми навчання здійснюється шляхом виконання та подальшого захисту контрольної роботи у вигляді відповідей на питання, що стосуються змісту роботи (максимально 40 балів). До екзаменаційної відомості заносяться результати в балах за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
60 – 100	60 – 100	зараховано
1-59	незадовільно	не зараховано

11. Політика курсу

Під час навчання студенти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності:

- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю;
- дотримуватися норм законодавства про авторське право;
- брати активну участь у навчальному процесі;
- не запізнюватися на заняття, не пропускати заняття без поважних причин;
- самостійно і своєчасно вивчати матеріал пропущеного заняття;
- давати достовірну інформацію про результати власної навчальної діяльності.
- бути терпимими і доброзичливими до однокурсників та викладачів.

12. Методичне забезпечення

1. A. Brutman, K. Tarasenko, Y.Polezhayev, I. Matsegora, N. Rukolyanska Multimedia resources as a factor of increasing students' motivation in learning foreign languages // *Conhecimento & Diversidade*, Niterói, v. 16, n. 41 Jan./mar. 2024. P.546-567.

2. Тарасенко К.В. М-learning як «фактор успішності» в процесі навчання іноземним мовам: стратегії та механізми оптимізації // *Закарпатські філологічні студії*. Вип 32. Т2. Ужгород. 2023. С.225-229.

3. Освітньо-професійна програма «Германські мови та літератури (переклад включно)» підготовки бакалавра зі спеціальності 035 «Філологія» випускника НУ «Запорізька політехніка». Запоріжжя, 2024. [Затвердж. ВР 27.08.2024 р., пр. № 2].

13. Перелік навчальної, наукової та довідкової літератури

1. Anne Buscha, Szilvia Szita BEGEGNUNGEN. Sprachniveau A2. Deutsch als Fremdsprache. Teil 1. Leipzig: Schubert Verlag, 2012 . 132 s.
2. Anne Buscha, Szilvia Szita BEGEGNUNGEN. Sprachniveau A2. Deutsch als Fremdsprache. Teil 2. Leipzig: Schubert Verlag, 2012 . 137 s.
3. Tangram Deutsch als Fachsprache. Kurs- und Arbeitsbuch 1-A, - Max Hueber Verlag. 187 S.
4. Новий німецько-український і українсько-німецький словник/ Уклад. Малишев В. Ф., Кібенко В. А. - Харків: ДІВ, 2005. 576 с.
5. WAHRIG Wörterbuch der deutschen Sprache / [Renate Wahrig-Burfeind]. 2. Aufl. München : Deutscher Taschenbuch Verlag, 2009. 1151 S.
6. Євгененко Д.А., Кучинський Б.В., Білоус О.М., Воронкова Н.Р. «Лінгвокраїнознавство» німецькомовних країн: посіб. для студентів вищих закладів освіти та середніх навчальних закладів з поглибленим вивченням німецької мови. Вінниця : Нова книга, 2008. 416 с.
7. Знанецький В.Ю., Новокшонова Н.О. Практикум з граматики німецької мови : навч. посіб. Дніпро; ДНУ залізничного транспорту ім. акад. В. Лазаряна, 2019. 144 с.
8. Паремська Д.А. Практична граMATика (німецька мова) : навч. посіб. 9-те вид., переробл. Київ : Арій, 2020. 352 с.
9. Котвицька В. А. Deutsche Grammatik Schritt für Schritt. Lehr- und Übungsbuch. Kompaktausgabe: підручн. для студ. спец. 035 «Філологія». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 140 с.

Інформаційні ресурси

1. Schubert Verlag. Begegnungen A2+. URL : https://www.schubert-verlag.de/aufgaben/uebungen_a2/a2_uebungen_index.htm
2. Wiktionary. Das freie Wörterbuch. URL : <https://de.wiktionary.org/wiki/>
3. LiveWorksheets. Interactive Worksheets For all Languages and Subjects. URL : <https://www.liveworksheets.com/>
4. Німецька граMATика. URL : <https://golernen.com/nimetska-gramatyka/>